

माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हिल
अपिल क्र.८९२८/२०१५ व इतर याचिका
यामध्ये दिनांक ०६ जुलै, २०१७ रोजी
दिलेल्या निर्णयाची जिल्हा परिषदांमध्ये
अंमलबजावणी करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१८/ प्र.क्र.२२६/ भाग-२/ आस्था ८

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२

दिनांक: २४ डिसेंबर, २०१९.

- वाचा:-** १) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.प्रानिमं-२००७/प्र.क्र.४६/०७/१३-अ
दि.१९ ऑक्टोबर, २००७.
- २) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय प्रानिमं-१२१६/(प्र.क्र.६५/१६)/१३-अ
दि.१३ जून, २०१८.
- ३) ग्राम विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण -५०१६/प्र.क्र.३२१/आस्था-८,
दि.२३ जुलै, २०१८.
- ४) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.बीसीसी-२०१८/प्र.क्र.३०८/१६-ब
दि.२१ डिसेंबर, २०१९.

प्रस्तावना :-

राज्यातील जिल्हा परिषदांमधील वर्ग-३ व वर्ग-४ च्या कर्मचाऱ्यांच्या पदभरतीकरीता यापूर्वी संदर्भ क्र.१ च्या शासन निर्णयान्वये सामान्य प्रशासन विभागामार्फत गठीत करण्यात आलेल्या निवड समितीमार्फत पदभरती प्रक्रिया राबविली जात होती. तथापि जिल्हा परिषदेतील कर्मचाऱ्यांची पदभरती ऑनलाईन पद्धतीने करण्याचा धोरणात्मक निर्णय या विभागाने घेतला व त्यानुसार संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णय निर्गमित केला. दरम्यान सामान्य प्रशासन विभागाने देखील त्यांच्या दि.१९ ऑक्टोबर, २००७ च्या शासन निर्णयान्वये घेतलेल्या धोरणात्मक निर्णयाबाबत तसेच गठीत केलेल्या समितीबाबत सुधारीत धोरण निश्चित केले. व त्यानुसार संदर्भ क्र.२ येथील दि.१३ जून, २०१८ चा शासन निर्णय निर्गमित केला.

आता मा. सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हील अपील क्र.८९२८/२०१५ व इतर याचिकांमध्ये दि.०६ जुलै, २०१७ रोजी आदेश दिले. सदर आदेशानुसार मागास जातींना असलेल्या आरक्षणाच्या आधारे शासकीय सेवेत दाखल झालेल्या व त्यानंतर जातीचे दावे अवैध ठरलेल्या व्यक्तींना शासकीय सेवेत संरक्षण देय ठरत नाही, असा निर्णय दिला. या निर्णयानुसार मा. उच्च न्यायालयाने रिट याचिका क्र.३१४०/२००८ मध्ये दि.२८/०९/२०१८ रोजी निर्णय देवून मा.सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाची दि. ३१ डिसेंबर, २०१९ पर्यंत अंमलबजावणी करण्याचा निर्णय दिला.

वरील परिच्छेदात नमूद केलेल्या मा.न्यायालयाच्या आदेशास अनुसरून सामान्य प्रशासन विभागाने संदर्भ क्र.४ वरील शासन निर्णय निर्गमित केला असून या शासन निर्णयानुसार अनुसूचित जमातीचे जात प्रमाणपत्र अवैध ठरलेल्या वा त्यानंतर विशेष मागास प्रवर्गाचे अथवा अन्य कोणत्याही मागास प्रवर्गाचे जात प्रमाणपत्र सादर केलेले असल्यास व अनुसूचित जमातीचा दावा सोडून दिलेल्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांच्या जागा रिक्त दर्शवून त्या कर्मचाऱ्यांना अधिसंख्य पदावर दर्शवायचे आहे. तर त्यांना अधिसंख्य दर्शविल्यानंतर रिक्त झालेल्या जागांकरीता दिनांक २४/१२/२०१९ ते दिनांक २७/१२/२०१९ या कालावधीत जाहिरात देवून सामान्य प्रशासन विभागाने निश्चित केलेल्या कालबद्ध कार्यक्रमानुसार पदभरती करावयाची आहे.

एवढ्या अल्पकाळात पदभरती करावयाची असल्याने त्याबाबत काही धोरणात्मक बाबी विचारात घ्याव्या लागणार आहेत. कारण सद्यस्थितीत प्रचलित धोरणानुसार ग्रामविकास विभागाच्या दि.२३ जुलै, २०१८ च्या शासन निर्णयानुसार ऑनलाईन पद्धतीने पदभरती करावयाची आहे. आता सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि. २१ डिसेंबर, २०१९ च्या शासन निर्णयानुसार निश्चित केलेला कालबद्ध कार्यक्रम पाहता एवढ्या कमी वेळात ऑनलाईन भरती प्रक्रिया करता येणार नाही. त्यासाठी काही धोरणात्मक निर्णय जाणीवपूर्वक घ्यावे लागतील.

शासन निर्णय:-

या प्रकरणी अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांची पदभरती करतांना खालीलप्रमाणे धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येत आहे.

अ) सदरची परीक्षा ऑफलाईन पद्धतीने घेण्यात यावी.

ब) याकरीता खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे.

१) जिल्हाधिकारी		अध्यक्ष
२) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद	-	सदस्य
३) जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी	-	सदस्य
४) जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी	-	सदस्य
५) जिल्हा कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन अधिकारी	-	सदस्य
६) जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी	-	सदस्य

क) वरील प्रमाणे स्थापन करण्यात आलेल्या जिल्हा निवड समितीमध्ये जिल्हाधिकाऱ्यांना त्यांच्या अधिपत्याखालील गट-अ मधील अधिकाऱ्याची सदस्य सचिव म्हणून नियुक्ती करतील, तसेच मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची शिफारस विचारात घेवून जिल्हाधिकारी जिल्हा परिषदेतील गट-अ मधील अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याची सदस्य सचिव म्हणून जिल्हाधिकारी नियुक्ती करतील.

ड) सदर निवड समितीने संदर्भ क्र.४ मधील दि.२१/१२/२०१९च्या शासन निर्णयाव्दारे निश्चित केलेल्या कालबद्ध कार्यक्रमानुसार ऑफलाईन पद्धतीने पदभरती प्रक्रिया पूर्ण करावयाची आहे. त्यामुळे सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि. १३ जून, २०१८ च्या शासन निर्णयातील ऑनलाईन परीक्षेशी संबंधित मुद्दे वगळता त्या शासन निर्णयातील सर्व धोरणात्मक निर्णय व कार्यपद्धती जशीच्या तशी या भरती प्रक्रियेसाठी लागू राहिल.

ई) सदर समितीने पदभरती करतांना जिल्हा परिषदेतील गट-क व गट-ड मधील पदे भरतांना सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णय दि.२१ डिसेंबर, २०१९ च्या सूचनेनुसार कार्यवाही करावयाची आहे.

फ) सदरचा शासन निर्णय संदर्भ क्र.४येथील सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.२१/१२/२०१९च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या निर्देशानुसार अनुसूचित जमातीच्या पदभरती पुरता मर्यादित राहणार आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९१२२३१७२१३३६७२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रि.शं. कांबळे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा. मंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. मंत्री (ग्राम विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ५) प्रधान सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ६) प्रधान सचिव (माहिती व तंत्रज्ञान), माहिती तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७) सचिव (ग्रा.वि.व पं.रा.), ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, फोर्ट, मुंबई
- ८) विभागीय आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय (सर्व)
- ९) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ११) जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी (सर्व)
- १२) जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी (सर्व)
- १३) जिल्हा कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता मार्गदर्शन अधिकारी (सर्व)
- १४) जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी (सर्व)
- १५) निवड नस्ती (आस्था ८)